

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izveniš nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 27 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljavitve naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 14 h, če se ostanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopsi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištva telefon št. 85.

Iz Flappovega pašalika.

(Dopis iz Istre.)

Na stolici poreško-pulske škofije sedi in pašuje po božji milosti že 25 let škof in ekscelence Flapp. — 25 let je ta nevredni škof eden glavnih moralnih in materialnih zasčitnikov istrske irredente in kamore, a ravno toliko časa je ta visoki Kristusov namestnik eden najljutejših sovražnikov in zatiralec našega naroda-trpina.

Pod njegovim protektoratom in negovanjem in ob podpori slavne bivše primorske vlade (Rinaldini), je vzrastel irredentizmu in kamori v Istri mogočen greben, in je prišla sleparska kamora do vrhunca mogočnosti, tako da ima še danes nadvlado nad dvetretjinsko slovansko večino. — Med tem ko je ta cerkveni dostojanstvenik na vse mogoče načine podpiral irredentistično-kamoristično in framazonsko-židovsko kliko, je zadajal neusmiljeno težke rane našemu siromašnemu in zapuščenemu narodu.

Prvo njegovo apostolsko delo je bilo, da je »v imenu Gospoda« pognal iz božjih hramov slovansko bogoslužje, ki je bilo že stoletja pred njegovim prihodom v rabi. Poštene duhovnike, ki so se drznili ustavljati se temu vandaličnemu početju, je neusmiljeno preganjal in več njih tudi preganjal. Dopravišči ta »slavni« čin, je stopil v dogovor s kliko, zbrano v istrski kamori, kateri je bil in je še danes prava »duša«. Poučeval in napeljeval je to fanatično italijansko kliko, kako bi bilo najbolje podjarmiti oziroma materialno in nato tudi politično uničiti ubogo in ponižno hrvaško paro... In njega nanki so imeli obilo uspeha: Našega ubogega seljaka so razni brezvestneži vkovali v verige, ga materialno uničevali in mu seveda odvzeli politično moč, a ubogi seljak je bil politično orodje brezsrčnih izsesovalcev — Flappovih učencev. Res žalostna je bila usoda našega naroda na poreščinu, puljščinu itd.! Materialno in krempeljnih brezsrčnih izsesovalcev, duševno pa pod poveljstvom Flappovih biračev, fanatičnih italijanskih duhovnikov in hrvaških renegatov-duhovnikov. Zadosťovalo je, da je bil duhovnik fanatičen Italijan in pa zbesnel renegat, pa je dobil mastno mesto župnika, kanonikat itd. Nasprotno je pa Flapp upravljal tiranski proganjal naše poštene duhovnike, ki so čutili in tr-

peli s svojim narodom ter ga v hiši božji poučevali in tolažili v našem jeziku. Šikaniral je takega siromaka do skrajnosti, ga dostikrat pognal preko meje svoje škofije ali pa ga poslal v pokoj z mesečnimi 25 goldinarji. Naš poštenjak je zamenjal čakal na mesto kakkega župnika, bil je kvečjemu administrator, katerega je seveda ob prvi priliki zamenjal kak Trentinec ali pa kak dalmatinski renegat, pa makari, da je imel za seboj še tako temno in nemoralno prošlost in bil dostikrat, mesto v zgled, v pohujšanje ljudstvu. To so neovrgljiva fakta, o kojih bi mnogo, mnogo imeli povedati in potožiti hrvaško misleči duhovniki poreško-pulske škofije.

Lahko rečemo, da je le redko kje na svetu škof, ki bi bil pri svojih vernikih tako omražen, kakor je Flapp pri našem ljudstvu v Istri. Seveda je tudi redko kje na svetu dobiti škofa, ki bi bil nasproti svojim ovčicam tako samopašen, nevreden in brutalen, kot je to Flapp. Ali on ni osovražjen le pri našem narodu, temveč sovražiti so ga začeli celo poštene misleči Italijani. V Vodnjani je namreč imenoval župnikom nekega Fulina, ki je pri ljudstvu na jako slabem glasu. Proti temu imenovanju je protestiralo vse mesto, ali ljubljene ekscelence je moral dobiti mastno mesto. Zato se v Vodnjani kuha proti Flappu cela vstaja. Ravno tako ga mrzijo v Rovinju. Najnovejšje je, da Flappa radi njegovega nekrščanskega delovanja tožita v Rimu dva najvplivnejša duhovnika škofije, to je: puljski prošt don Zanetti in rovinjski župnik kanonik Rocco Najnevarnejši trn v peti Flappove škofije je prvoimenovani. Ob zadnjih mestnih volitvah v Pulju je po Flappovih navodilih vsa duhovščina z dalmatinskimi renegati Matić e Comp. bella vred — izveniš par naših poštenjakov iz okolice — med bravoklici irredente oddala glasove za kamoristično listo. Ko je pa don Zanetti glasoval za listo hrvaško-ekonomске stranke, so mu pričujoči zvižgali. To je bilo seveda Flappu takoj referirano in skočila sta si z energičnim Zanettijem v las. Naposled se je radi mnogih in različnih razgovorov rodila gori omenjena zatožba.

Kak uspeh bode obtožba imela v Rimu, se seveda ne more prorokovati, ali ena stoji, in sicer, da bi našo ljudstvo z neizrečenim veseljem pozdravilo oni dan, ko bi Flapp zapuščal stolico poreško-pulske škofije. Naš

trpin nima srčnejše želje, nego da bi se rešil iz sužnosti brezvestnega svojega nadpastirja, ekscelence Flappa. On obhaja 25letnico škofovanja, naš narod pa 25letnico proganjanja in zatiranja! Irredenta in kamora proslavlja in proglašja Flappa svojim svetnikom, narod naš ga proklinja in kliče vedno glasneje: »Poberi se od nas, tiran!« V hrvaški kroniki poreško-pulske škofije figuriral bode Flapp kot eden največjih zatiralec našega naroda, in spominjali se bodo nanj še v poznih časih, kot se v Hrvaški spominjajo Khuen-Hedervarja.

In pred takim škofom naj bi padlo naše verno ljudstvo na kolena in sprejemalo njegove »žegnane«?!? Tako škofje naj bi bili naši politični voditelji!!!!

Ministrska kriza?

Dunaj, 26. januarja. Z ozirom na znano izjavo krščansko-socialne stranke v »Reichspost« piše »Vaterland«, da ako je ta izjava resnični odmev razpoloženja v stranki, nastane prav kmalu resna kriza v ministrstvu, nato pa temeljita sprememba političnega položaja. Vzrok napetosti med ministrskim predsednikom in krščansko-socialnimi ministri izvira iz težav, ki se stavijo na pot aktiviranju novega delavskega ministrstva.

Proračunski odsek.

Dunaj, 26. januarja. V torek ima proračunski odsek sejo. Najprej bo poročal dr. Wittek o sledečih točkah: »najvišji dvor«, »cesarjeva kabinetna pisarna«, »državno sodišče«, »ministrski svet« in »upravno sodišče«. Potem poroča poslanec Zitznik o »finančnem ministrstvu«. Pri razpravi o »državnem zboru«, o kateri točki poroča posl. Schlegel, se sproži tudi reforma poslovnika, a vlada bo naznanila svoje stališče glede pavšaliranja dijete. Tudi o organizaciji delavskega ministrstva se bo razpravljalo že v prvi proračunski seji.

Delegacije.

Budimpešta, 26. januarja. Prihodnje delegacijsko zasedanje bo šele koncem meseca maja v Budimpešti. O častniških plačah in drugih velikih vojaških vprašanjih se bodo nadaljevala pogajanja med sedanjim delegacijskim zasedanjem na Dunaju ter je upati, da se v tej stvari do meseca maja dožene kompromis med

avstrijsko in ogrsko vlado. Ako se to zgodi, predloži se v poletnem zasedanju obema parlamentoma novi b r a m b n i z a k o n .

Dne 28. t. m. začne odsek ogrske delegacije razpravljati o proračunu ministrstva zunanjih del. Pred odpo- tovanjem na Dunaj so imeli radikalni člani delegacije posvetovanje, iz česar se sklepa, da se pripravljajo neprijetnosti za ministra barona Aehrenthala. Posebno o balkanski politiki se namerava provzročiti ostra polemika. Tudi zaradi Poljakov na Pruskem pozove ogrske delegacije Aehrenthala na odgovor, češ, da je s svojim stališčem v tej stvari spravil trozvezje v nevarnost. O vsem tem pa se ne bo razpravljalo v odseku, temuč v plenumu.

Politični položaj na Hrvaškem.

Zagreb, 26. januarja. Poroča se, da je nastal konflikt med ministrskim predsednikom dr. Wekerlejem in banom Rauchom zaradi bodočega ministra za Hrvaško. Ban je za sedanjega zagrebskega velikega župana Vučetiča, dr. Wekerle pa za velikega župana pl. Jellačića.

Opozicijsko časopisje razglasa imena banovih kandidatov za predstoječe saborske volitve, med njimi so tudi vsi trije sekijski načelniki, in sicer pl. Czernkovich za IL zagrebski okraj, Aranitzky za Ogulin, pl. Michich pa za Perušić. Drugi banovi kandidati so še dr. pi. Tomašić za Novi grad, Vaso Gjurgjević za Osek, Sliepčević za Glinu, dr. Stričić za Čazmo itd.

Trgovinska pogodba s Srbijo.

Dunaj, 26. januarja. Pri večerajšnji seji avstro-ogrskih in srbskih delegatov se je posrečilo odstraniti zadnja nesoglasja ter se je doseglo popolno sporazumljenje, tako da se sme trgovinska pogodba smatrati za sklenjeno. Srbska vlada je brzojavno obveščena o uspehu pogajanj. Treba bo vendar še par sej, da se določi besedilo trgovinske pogodbe in podrobnosti glede prometa z živino in mesom. Nova trgovinska pogodba je tarifna pogodba. Srbiji se dovoli uvažati v Avstro-Ogrsko 60.000 do 70.000 svinj in 15.000 do 20.000 govedi na leto. Vse carinske postavke

samostojnega srbskega carinskega tarifa iz leta 1892. se znatno zvišajo, vendar bodo nove carinske postavke vplivale prohibitivno le pri sladkorju in pivu.

Konflikt med Kitajsko in Japonsko.

Petrograd, 26. januarja. Med Kitajsko in Japonsko se čimdalje huje poostrejuje napetost zaradi železnice v južni Mandžuriji. Na Ruskem pazno zasledujejo konflikt. Ruski rezervni častniki v Transbajkalskem so že dobili ukaz, naj bodo pripravljeni v Irkutsku. Govori se tudi, da se dva voja iz južne Rusije pošljeta v Transbajkalsko, a takozvana železna brigada iz Odese tudi baje odide na kitajsko mejo.

Admiral Roždestvenski je izjavil, kakor piše »Riječ«, da potrebuje Rusija sedaj denar bolj za ojačenje svoje armade na suhem, kakor pa za novo vojno brodoge, ker lahko kmalu izbruhne vojna na dve strani, proti Nemčiji in proti Kitajski, pri čemer ne bo odločevalo brodoge, temuč armada na suhem.

XXI. glavna skupščina »Pravnika«.

V soboto zvečer je bila v čitalnični dvorani v »Narodnem domu« letošnja glavna skupščina »Pravnika« za 19. leto obstanka ob prav lepi udeležbi. Pogrešali smo pa mnogo ali z malimi izjemami skoraj vse naše mlajše juriste.

Otvoril je skupščino društveni predsednik g. dr. Majaron, ki je najsrčnejše pozdravil udeležence in se jim zahvalil za navzočnost. Konstatira lep obisk in želi, da bi se ponovili časi prvih let obstanka »Pravnika«, ko je bilo odločno več zanimanja za društvo in ko je na skupščinah vladala velika živahnost. Število naročnikov »Slov. Pravnika« prekaša število članov društva, iz česar sledi — ko je naročnina na list in članarina enako visoka — da je marsikateri jurist naročnik na list, ne čuti pa v sebi potrebe biti član društva, kar bi ga ne stalo prav nobenih gmotnih žrtev. In vendar bi moral vsak slovenski jurist biti član »Pravnika«, ki je del naše narodne organizacije in ki z gojitvijo pravnih strok v slovenskem jeziku pospešuje in povzdiguje jezikovno kulturo naroda in daje slovenskemu uradovanju tr-

LISTEK.

Meženske.

Spisala Sonja.

1. Emancipiranka.

Gospodična Pelagija se je emancipirala. Lepo počasi, drug za drugim se se prikazovali simptomi: cigarete, krilo do gležnjev, bluzs s trdim moškim ovratnikom in s pisano kravato, kratki lasje, kapa s senčilom in nazadnje se je zmagovalno zasvetil na nosu ščipalnik s pozlačenim robom.

Tisto jutro, ko sem jo srečala na ulici, se je bila emancipirala šele do kratkega krila. Ali znala sem že takrat, da drži njen pot še dalje. Že takrat sem vedela, da izgine neko drobna rumena kitica izpod klobuka, da se zasveti pozlačen ščipalnik nad drobnimi vodenimi očmi.

— Servus! — me je pozdravila tako glasno in brez manire, da so postali ljudje na cesti in se ozrli nanjo. Ni mi bilo rešitve in vdala sem se v voljo božjo.

— Ali si čitala snočnji feljton o Američankah? — je začela.

— Nisem.

— Take stvari je treba čitati! — me je pončila. — Imeniten feljton! Ali se zanimaš za emancipacijo? — se je prekinila zdajci.

— Za nič se ne zanimam! — sem zavezala.

— Treba se je zanimati za kulturna vprašanja! — je vzklila patetično. Govorila je zelo pravilno in s posebno ljubeznijo je poudarjala nedoločnikovo končnico.

— Američanke so ženske današnjega časa! — se je navdušila iznova. — Prosim te, ta samostojnost! Sedemnajstletna, osemnajstletna dekleta zahajajo v kavarno čisto sama; še na misel jim ne pride, da bi povprašale za gardedamo. V kavarni se razgovarjajo z gospodi, pušijo cigarete... kratkomalo: emancipirane ženske. — Ah, zadnji čas je, da se tudi me vzdramimo iz spanja, da pretrgamo vezi sužne konvencionalnosti, da...

— Ali niso letošnji klobuki lični? sem poskusila, da jo prekinem. — Misli si okrogel rdeč obrazek, plavalase kodre in nad njimi takle objestno zavihan klobuček! —

— Ženske smo še danes sužnje starinskih predsodkov, — je nadaljevala, ne glede na mojo vripombo. Poslednjo frazo je izgovorila posebno pravilno in s poudarkom. Očividno jo je čitala v feljtonu o Američankah.

— Ali pokazale bomo moškini, da smo tudi me nekaj vredne! — je vzklila in energično zaceptala z nogo. — Ustanovimo si ženski klub. Le misli: v kavarni največja miza vedno rezervirana za nas in ob njej

klubistke, klubski znak na prsih, cigarete v ustih, novine v rokah...

V tem hipu mi je bog poslal rešitev: izza ogla je prišel tovariš Kuzma.

— Kam pa? — sem ga pozdravila veselo in se oddehnila.

— »Prosveta« je priredila predavanje: Napake naše nacionalne ekonomije.

— Bravo! Saj nimaš nič proti temu, da se ti pridruživ! — Ali greš z nama, Pelagija? Zanimiv tema! — sem jo povabila prijazno.

— Ne ljubim gneče. In vrhu tega: med same moške. Ne spodobi se takorekoč... — se je opravičevala nervozno.

— Resnično, ne spodobi se! Zbogom, Pelagija in kadar boš dovršeno emancipirana, se pridi pokazat! — sem zaklicala v slovo.

— Kaj pa noriš? — se je zasmejal Kuzma.

— Ali ni zabavno: Pelagija se emancipira, pa smo komaj začetkom adventa. Kje je še predpust!

* * *

Zgodilo se je vse kakor treba in dobili smo ženski klub. Natanko trinajst članov ima. Pelagija se je sicer malo prestrašila nesrečnega števila, ampak trinajsta je bila sama gospa sodnica, in klub jej ni mogel odreči pristopa.

V kavarni imajo svojo mizo, ob kateri pijo kavo, pušijo cigarete in

čitajo. In marker pozna že natanko vse navade in kaprice posamičnih klubistk. Kadar potegne gospa apotekarica očala iz žepa, je skrajni čas, da se ji prinese »Interessantes Blatt«, kadar zapoje poštarjeva gospodična v visokem sopranu »Marke-e-er«, je znamenje, da zahteva »Gartenlaube«. Kontrolorka, vesela, zastavna ženska, se posebno zanima za pikantne, dvoumne dvopte po šaljih listih, Pelagija pa, odkar nosi ščipalnik, čita izključno le politične vesti.

2. Svobodomiselnica.

Nalanko in boječe je potrkalo na nebeška vrata. Peter se je vzdignil s sedeža, pristopil k vratom in odprl okence.

— Kdo je? — je vprašal v strogo uradnem tonu.

— Anastazija Piškurjeva! — se je odzvalo trepetaje izza vrat.

— Odkod?

— S Kranjskega.

Strogo uradne poteze so mahoma izginile s Petrejeve obličja in na licu mu je zaigral zadovoljen nasmeh.

Nepotrebno je sicer, ampak zaradi formalnosti te moram vprašati tudi po tvojem verskem prepričanju — je nadaljeval nebeški vrtar v prijaznem tonu.

— Ženska je prišla v zadrego.

— Glede tega... to se pravi... pristevala sem se svobodomiselcem — je odgovoril jokajoč glas.

Peter je osupnil od iznenade. Ali skoro so se mu naježile obrvi in izpregovoril je srdito: — Počakaj, da te javim sodniku! Ampak toliko ti lahko rečem že naprej, da te obsodi tja, kjer je jok in škripanje z zobmi! — Jezno je zaloputnil okence.

— Tega pa še ne, kar stoje nebesa! — je lamentiral Peter razjarjen.

— Kaj pa je? — je vprašal bog, ki se je bil pravkar prišetal do nebeške porte.

— Zgodilo se je čudo, o Gospod: svobodomiselna Slovenka stoji pred nebeškimi vrati!

— Anti ne! — se je začudil bog in hudomušno so se zablskale oči. — Le noter! — je zapovedal.

Zavrtil je Peter težki zlati ključ in vstopila je Anastazija skromno in pohlevno kakor je Slovenec navada.

— Knjigo življenja: — je zakomandiral bog.

In že je pristopil angel v snežnobeli halji, plavih las, temnosinjih očih. Na svilnati, z zlatom pretkani blaznici je prinesel debelo obrobljeno knjigo.

— Dobra dela!

In angel je začel: — Za zgradbo cerkve sv. Cirila in Metoda je darovala tisoč kron.

— Kako se pa to ujema s tvojo svobodomiselnostjo? — se je začudil bog.

— Ciril in Metod sta naša na-

dno literarno podlago. Žal da so slovenski pravniki, ki niti ne prejemajo svojega stanovskega glasila. Na tako inteligenco narod ne more biti ponosen, ker ne ve ta inteligenca, kaj je dolžna svojemu stanu in svojemu narodu. Kje bi se bili, če bi ne bilo društva »Pravnika«? Kaj bi bilo z našim slovenskim uradovanjem, kakšna bi bila naša pravna slovenska terminologija itd.! Potreba, ki je pred 19 leti rodila društvo »Pravnika«, je še dandanes ista in društvo je vedno zvesto svojemu programu in tudi kos svoji nalogi. Zato ni nobenega opravičljivega vzroka, da bi kak slovenski jurist ne bil njegov član, kar velja kakor za druge tako tudi za mlajše pravnike, za naraščajo. Govornik želi, da bi slov. prav. stan, ki je poklican, da stoji na prvih mestih v službi naroda, se zavedal povsem svoje naloge, potem se bodo tudi razmere društva »Pravnika« v tem oziru izboljšale. — V nadaljnjem svojem govoru opozarja na drugo žalostno dejstvo, da se krči število slovenskih pravnikov v juridičnih poklicih. Pogled na razmere v sodni in politični službi na Spodnjem Stajerskem in Koroškem nam to prejasno dokazuje. Vendar te razmere se utegnejo obrniti še na slabše, če pojde tako naprej. Tega ni kriv le sedanji sistem, temveč dejstvo, da naš narod producira premalo pravnika naraščaja, zlasti tudi za sodne službe. Pomoč je nujno potrebna, in sicer gnotna pomoč, katero poskrbeti so poklicani vsi zasebni in javni faktorji, če hočemo, da bo narod imel domačih, z njim čutečih in delujočih uradnikov. (Občno pritrdjevanje).

G. predsednik se nato ozre v splošnem na društveno delovanje v preteklem letu in izreče zahvalo sodnemu svetniku dr. Volčiču, ki pri urejevanju »Pravnikov« zbirke zakonov in najnovejši čas pri izdavanju »Poljudne pravne knjižnice« kaže brezprimerno vneto in požrtvovalnost. (Glasno pritrdjevanje).

Izmed članov je umrl tragične smrti sodni adjunkt Milan Dolenc v Postojni. V znak sožalja vstanejo zborovalci s sedežev.

O podrobnem delovanju društva je poročal nato tajnik gospod dr. Stojan:

Koncem leta 1907. je imelo društvo 168 članov in 174 naročnikov na list. Število članov se je pomnožilo za 8, naročnikov pa skrčilo za 11. Gosp. poročevalec je prečital imena vseh odstopivših in pristopivših članov in naročnikov. — Odbor je imel 5 sej. — Kakor prejšnja leta je društvo izdajalo strokovni list »Slov. Pravnika«, v katerem tiči zaklad njegovih članov, predvsem pa njega urednika g. dr. Majarona, ki mu je pomagal pri korekturah g. dr. Svigelj. »Pravnik« je priobčil lepo število samostojnih razprav o pravnih vprašanjih, po večini pa o zanimive praktične slučaje iz sodne in upravne prakse. Prinašala so se tudi hrvaške priobčila, in sicer 12 njih. »Pravnik« zbirka avstrijskih zakonov vrlo napreduje. Razen štirih že znanih zvezkov te zbirke izide v kratkem 5. zvezek: dr. Volčič je namreč dogotovil svojo priredbo zakona in predpisov o zemljiških knjigah za društveno priročno knjigo. Knjiga je že dotiskana. Delo izda društvo, založi je pa dr. Volčič razen hrvaške izdaje obč. zemljknižnega zakona, za kojoj hoče društvo samo prevzeti stroške založbe. Ta izdaja je živa potreba za primorske in dalmatinske pokrajine. Sodnik Regally prireja za zbirko občni državljanski zakonik,

dr. Škerlj pa je pripravljen lotiti se trgovskega prava in meničnega reda. Upati je, da izide v bodočem letu prepotrebni občni državljanski zakonik. — Dr. Volčič je odprl povsem novo polje društvenemu delovanju v poljudni pravni knjižnici. Poljudne pravne knjižnice, to so maloobsežne publikacije s poljudnim razlaganjem bolj aktualne pravne in narodno-gospodarske stvarine, je izšlo doslej 5 zvezkov, ki razpravljajo zakon o dovoljenju poti za silo, predpise o železniških in rudniških knjigah in o konverziji vključenih tirjav. Pripravljeni je gradivo o razdelbi in zloži zemljišč. Z zapričetim delom se je zavzel neumorno delavni g. dr. Volčič za plemenite ideje narodne prosvete, seznaniti tudi širše ljudske sloje z raznimi pravnimi stvarinami v poljudni obliki. — Vsi odredbe pravosodnega ministrstva se je nakupilo za sodišča v graškem nadsodišču 50 in v tržaškem 20 IV. zbirke »Pravnikov«. — Društvo je pristopilo kot član I. kongresu za varstvo otrok marca 1907. »Pravnik« se je udeležil manifestacijskega shoda v Ljubljani za ustanovitev slovenskega vseučilišča. — Dne 7. julija se je priredil izlet v Bohinj ob veliki udeležbi članov. Doseženi je bil namen izleta, ki je bil prirejen v zabavo in medsebojno spoznavanje društvenih teženj. — Tajnikovo poročilo se je z odobravanjem odobrilo.

Blagajniško poročilo je podal g. dr. Svigelj:

Dohodki so znašali 7818 K 79 v. (prebitch iz leta 1906. 3261 K 52 v., članarina in naročnina [tudi nekaj iz prejšnjih let] 3057 K 50 vin., obresti 171 K 37 vin.), stroškov je bilo 4996 kron 56 vin. (»Slov. Pravnika« 1682 kron, uredniški in sodniški honorarji 1773 K 40 vin.), tako da je prebitka 2822 K 23 vin. Društveno premoženje znaša 8376 K 73 vin. (zaostanki na članarinah 2572 K 50 vin., zaloga »Izvrš. reda« 2252 K). Ker je dolga mestnemu magistratu 2700 K, znaša čisto premoženje 5676 K 73 v. »Izvršilnega reda« aktiva znašajo 2319 K, pasiva pa 29 K 77 vin.

Preglednika sodni nadsvetnik g. Polec in odvetnik dr. Munda sta našla vse knjige in račune v redu, zato se je predlagani absolutorij blagajniku soglasno sprejel, obenem pa izrekla srčna želja, da bi obolei g. dr. Munda kmalu okrevale.

Poročilo knjižničarja je podal g. Škarja ter predlagal med drugim, da se dovoli 50 K za vezavo knjig in 100 K za nova dela. Sprejeto.

Pri volitvah je bil po predlogu gosp. nadsvetnika Poleca soglasno izvoljen za predsednika zopet g. dr. Majaron. v odbor pa izmed ljubljanskih članov gospodje: sodni svetnik Einspieler, notar Hudovernik, sodni tajnik dr. Papež, namestnik državnega pravdnika dr. Rojina, notarski kandidat dr. Stojan, koncipist Škarja in odvetniški kandidat dr. Svigelj, izmed zunanjih pa gg.: sekijski svetnik dr. Babnik na Dunaju, odvetnik dr. Hrašovec v Celju in dr. Zuccon v Pulju. Preglednika računov sta gg. sodni nadsvetnik Polec in odvetnik dr. Munda.

Pri slučajnostih je g. dr. Novak govoril o načinu pomoči proti pomanjkanju pravnika naraščaja. — G. dr. Kokalj je nasvetoval, naj bi se društvo obrnilo na vsa slovenska županstva, da bi se naročala na vse društvene publikacije. — G. dr. Triller se je bavil s slovenskim juridičnim naraščajem, ki se po večini odteza »Pravniku«. Le kritizira-

jo, ne delajo pa nič. Društvo bi bilo že razpadlo, če bi ga ne bili držali pokonci veterani. Občevanje s stari pravniki je za mlade koristno. Skrb navdaja stare slovenske juriste za bodočnost našega naroda vsled blaziranosti in letargije naraščaja. Naj se s primernim apelom deluje na ta naraščaj, da ne bo kazal hrblta društvu in tako delu za narod. Naj se reaktivirajo pravniški večeri, na katerih bi se razpravljala pravniška vprašanja, naj bi se indifferenčnim vsililo društveno glasilo. Vabiti bi jih bilo treba, da bi se posluževali društvene knjižnice itd. — Okrajni glavar v poklju g. Lapajne je kot 18letni član društva želel, naj bi pristopili k »Pravniku« politični uradniki in naj bi se v ta namen kaj storilo. Doslej so se politični uradniki vsi razen dveh, treh izogibali društvu, kakor bi se imeli česa bati. — Nadaljne debate o sproženih mislih so se udeležili notar g. Hudovernik, odvetniški kandidat g. Vodušek, sodni nadsvetnik g. Polec in namestnik državnega pravdnika g. dr. Rojina.

Predsednik g. dr. Majaron se je govornikom zahvaljeval za dobre nasvete ter obljubil, da bo odbor vse po možnosti uvaževal v prosep društvenega delovanja.

Ker se potem ni nihče več oglasil k besedi, je zaključil g. predsednik skupščino ob 11. uri.

VII. redni občni zbor slovenskega trgovskega društva „Merkur“

je bil včeraj dopoldne v društvenih prostorih v »Narodnem domu« kakor navadno ob veliki udeležbi. Ker je bil predsednik ces. svetnik g. Ivan Murnik vsled bolezni zadržan se ga udeležiti, predsedoval je I. društveni podpredsednik g. Alojzij Lilleg, ki je, pozdravivši navzoče, proglasil sklepčnost ter se spominjal umrlih članov gg. Sevnika, Laiblina, Podkrajška in Jenka. V znak sožalja so zborovalci vstali s sedežev.

Tajniško poročilo je podal gosp. Golob. Podal je najprej pregled, kaj se je v splošnem izvršilo na trgovskem polju preteklo leto ter prišel do zaključka, da je slovenska gospodarska bilanca preteklega leta dokaj povoljna. Najvažnejši pojav na polju slovenskega trgovstva sploh je ustanovitev trgovsko-obrtno zadruga v Ljubljani, ustanovitev slovenskih trgovskih društev Kranju in Mariboru, za kakršno so pripravili tudi v Gorici.

Odbor je imel 11 sej; konstituirali so se v njem razni odseki, in sicer redakcijski, učni, posredovalni, veselčni, pevski in odsek za prireditve I. vseslovenskega trgovskega shoda 20. oktobra. Izreče se zahvala vsem sodelovalcem na tem shodu. — Redakcijski odsek je pod načelstvom dr. Windischerja izdal trgovski koledar za leto 1908 ter kilometrski kazalec. Po njegovi zaslugi je prinašalo društveno glasilo »Slov. trg. vestnik« izborne članke. — Načelnik učnega odseka je bil istotako dr. Windischer. Ta odsek je priredil učna tečaja za knjigovodstvo in laščino. — Posredovalni odsek izvršuje g. Volk. Posredovalnica je imela 1939 poslovnih števk. Od trgovcev je bilo priglašeno 252 prijav, od nastavlencev pa 242. Uspešno se je posredovalo v 110 slučajih. Dohodki posredovalnice so znašali 400 K. — Veselčni odsek je priredil izlet v Belo peč in nazaj v Podbrezje ter zabavni večer povodom

vseslovenskega trgovskega shoda. Tudi je dovršil priprave za plesni venček 19. t. m. — Pevski odsek je zapel žalostinke umrlim članom ter podoknice nevestam odborikov Janca in Kraigherja. Sodeloval je pri Gregorčičevem večeru 10. marca, pri podoknici, prirejeni na čast županu Hribarju njegovim zopetni izvolitvi, za župana, pri oni ob Foersterjevi 70. letnici ter pri zabavnem večeru povodom vseslov. trg. shoda.

Po inicijativi Merkurja se je ustanovil denarni zavod »Trgovsko-obrtna zadruga«, ki opravlja vse bančne posle ter lepo uspeva.

Društvo je priredilo 5 sestankov, na katerih se je govorilo o učnih tečajih, o češki trgovini in industriji, o razstavi v Pragi, o avstrijskem eksportu ter svetovni trgovini. Na zadnjem sestanku je predaval g. Melhijor Tomec o avstrijski trgovski politiki napram inozemstvu. Vsi sestanki so bili prav dobro obiskani. — 24. februarja pr. l. je bil shod glede penzijskega zavarovanja privatnih uradnikov, 6. januarja pa sestanek zastopnikov vseh slovenskih trgovskih društev, kjer se je obravnavalo glede skupnega lista. Uspeh je bil, da je »Slov. trg. društvo v Celju« naročilo za vse svoje člane »Slov. Trg. Vestnik«. V tem oziru je Merkur v govoru s trgovskim društvom v Mariboru. »Trg. Vestnik« je postal glasilo tudi trg. društva v Celju. — Razstave v Pragi se slovenski trgovci udeležijo v skupinah.

Društvena knjižnica se je izdatno pomnožila. Izšel je seznam njenih nemških knjig, dotim izide seznam slovenskih koncev leta, ker namerava društvo nakupiti mnogo novih slovenskih knjig. Knjižnica ima 580 nemških in 319 slovenskih knjig. Izposodilo se jih je preteklo leto 1070. V čitalnici je 35 listov. Knjižnico upravlja vzorno g. Volk.

Društvo je dobilo preteklo leto med drugim sledeče podpore: od trgovske zbornice 500 K, od gremija trgovcev 400 K, od mestne občine 500 K, rajni Laiblin je volil 600 K, g. Petričič je dal 100 K, Kmetška posojilnica pa 50 K.

Izven posredovalnice se je rešilo 492 dopisov, odposlalo se jih je 526 ter 1886 tiskovin. Društvo je imelo 1 častnega člana, 2 ustanovnika, 530 rednih članov, 80 podpornikov ter 196 naročnikov na list.

To poročilo se je z odobravanjem vzelo na znanje in se izrekla zahvala g. tajniku.

Blagajnik g. Vlach je poročal, da je imelo društvo 13128 K 61 v. dohodkov (članarina in naročnina 6775 kron 88 v, podpore 1400 K, trgovski dom 1268 K 26 v, koledar 2243 kron 15 vin.) ter 8487 K 07 vin. stroškov (Vestnik 2274 K 53 v, koledar 1. 1908 1763 K 12 v, upravni stroški 1545 K 82 v), torej 4641 K 54 v prebitka. Društveno premoženje znaša koncem leta 1907 19496 K 29 v.

Tudi to poročilo se je odobrilo in se blagajniku izrekla zahvala za njegov trud.

Ker sta preglednika našla vse knjige in račune v najlepšem redu, se je podelil blagajniku in vsemu odboru absolutorij.

Nato se je vršila volitev odbora. Z vzklikom so bili izvoljeni za predsednika g. ces. svetnik Ivan Murnik, za I. podpredsednika gospod Alojzij Lilleg, za II. podpredsednika gosp. Josip Drčar star., za predsednika razsodišča g. dr. Triller. Ostale volitve so se vršile po listkih in so bili izvoljeni: iz vrste samostojnih trgovcev gg. Ivan Jebačin, Ignacij

Kessler, Ivan Kostevc, Karel Meglič in Andrej Šarabon; iz vrste sotrudnikov gg. Ivan Bezjak, Fran Janc, Fran Kovač, Ignacij Novak, Josip Selovin, Silvester Škerbinc, Avgust Tosti, Ljudevit Vasič, Ivan Volk in Josip Vlach; iz vrste podpornih članov gg. Fran Golob, dr. Viktor Murnik in dr. Fran Windischer. Revizirja sta gg. Ivan Mejač in Avgust Peruzzi.

Nato so se spremenila društvena pravila v nekaterih točkah na predlog poročevalca gospoda dr. Windischerja.

Pri slučajnostih je predlagal g. Škerbinc, naj se naloži odboru, da sestavi statut, po katerem bi se dajale podpore iz podpornega sklada, ki znaša že 5273 K, predvsem brezposelnim članom, nastavljencom in šefom, pa tudi vdovam in sirotam umrlih.

G. dr. Windischer je pridal dodatni predlog, naj se poizvedo želje članov, kako naj se porablja podporni sklad in naj se o tem poroča na prihodnjem sestanku. Sprejeto.

G. Rus je želel, naj bi za veliko veselico, ki bo 5. julija v prid trgovskemu domu, člani razvili najobsežnejšo agitacijo.

G. Škerbinc je naznanil, da se želja in zahteva, da dobimo v Ljubljani deželno mesto glede penzijskega zavarovanja privatnih uradnikov, najbrž ne izpolni, ker je vlada izjavila, da je na Kranjskem zato premalo zavarovancev. Prejeto. Prišlo je kranski zavarovanci pod Trst. Naprošeni faktorji so storili vse, kar so mogli zato predlaga, da se izreče zahvala za prizadevanje trgovski in obrtni zbornici, deželnemu odboru ter drž. poslancema gg. Hribarju in dr. Kreku z željo, da se tudi v prihodnje zavzamejo za privatne uradnike. Sprejeto.

G. Volk apelira na vse priujoče in nenavzoče člane, da bi štedili in vlagali tedenske prispevke v »Trgovsko-obrtni zadugi«, kar so pri njeni ustanovitvi vsi obetali.

G. predsednik se je nato zahvalil za udeležbo pozivljajoč, nato delujejo vsi člani v prosep društva, ter zaključil občni zbor.

VIII. občni zbor »Splošnega slov. ženskega društva«

je bil snoči v društvenih prostorih na Rimski cesti ob prav častni udeležbi kakor navadno vsako leto. To društvo, kateremu načeluje vrla predsednica gospa Franja dr. Tavčarjeva, vidno napreduje leto za letom in se že tudi kažejo sadovi njegovega blagonskega delovanja.

Otvorila je snočni občni zbor gospa Franja dr. Tavčarjeva, ki je prisrčno pozdravila vse navzoče članice in poudarjala, da se ji vsak občni zbor tega društva zdi nekaj vesel praznik, na katerem se z zadovoljstvom ozirajo zborovalke na preteklost kot čas plodonosnega dela in se delajo načrti za istotako delavno prihodnost. Delovanje v preteklem letu je bilo prav ugodno, zato upa ga. predsednica, da bo tudi v prihodnje enako, zakar želi, da bi članice kot doslej vedno podpirale odbor v njegovih stremeljenjih. Lep moment v preteklem letu je bil, da se je društvo zavzelo za sestanek s Čehinjami v Pragi, za kar se je brigala pred vsem ga. tajnica. Odposlala se je na državni zbor petioja za slov. vseučilišče. Društvo je posetila ruska podanica gospa Wittejeva, ki se je čutila med ljubljanskimi narodnimi damami povsem domačo. Junija meseca se priredi razstava pod imenom »Otrok«, za kar je dovolil mestni magistrat 500 K prispevka. Ga. predsednica se zahvali za vestno neutrudno delovanje vsem odborikam, zlasti gospe tajnici, gđ. blagajničarki in gospe knjižničarki, vsem podpornikom, zlasti »Narodni tiskarici«, g. županu Hribarju in obč. svetu, ter dnevnikom »Slov. Narod« in »Laib. Zeitung«, ki sta rade volje prinašala društvene vesti. Končno se je spominjala ga predsednica umrlih članic gospe Benešev, gospe Traverjeve in gospe Trčkove. V znak sožalja so zborovalke vstale s sedežev. Tajniško poročilo je podala ga. Govekarjeva.

Preteklo leto se je prav pridno in z uspehom delovalo. 10. marca je priredilo društvo v spomin in prošlavo prerano umrlega goriškega slavčaka Gregorčiča v »Mestnem domu« sijajno uspel Gregorčičev večer, katerega se je udeležil ovet slovenskega občinstva. — Kmalu nato se je prišel dogovor za sestanek slovenskih in čeških žen v Pragi. Pridno se je dopisovalo s Čehinjami in se je Slovenke zavzela pisateljica ga. Gabrijela Preissova ter društvi »Ustredni spolek čeških žen« in »Ženski klub český«. Sestanek je bil koncem junija 1907 v Pragi. Ni bil pa to le sestanek slovenskega in češkega ženskstva, ampak velik manifestacijski shod vsega slovenskega ženskstva, saj so se sešle na njem v sestrskem objemu Čehinje, Poljakinje, Rusinje, Hrvatice, Srbinje in Slovenke. Bilo je prvi-

rodna svetnika! — se je zagovarjala Anastazija.

— Bila je članica vsakemu komiteju, ki je prirejal veselice in dobrodelne namene — je nadaljeval angel.

— Dalje! — je velel bog malce nestrpno.

— Ni več!

— Grešna dela!

Angel se je globoko oddahnil, zakaj deset drobno popisanih listov je ležalo pred njim.

— Preberi mi samo to, kar je v zvezi z njeno svobodomiselnostjo! — je ukazal bog.

— Podpirala je brezversko literaturo. Strauss, Feuerbach, Renau... so se kar po vrsti šopirili na mizici njenega budoarja, in...

— Ali jih je tudi čitala? — ga je prekinil bog.

— Ne.

Sodnik se je nasmehnil in malomarno zamahnil z roko.

— Posečala je ciklus brezverskih predavanj — je referiral angel dalje.

— Pa ne iz težnje po resnici! — je korigiral bog. Ali si nisi notiral motivov, ki so jo gnali k predavanju? — je vprašal sodnik in veselo pomežiknil.

— V cerkev seveda nisi hodila? se je obrnil bog naravnost na obtoženko.

— Vsako nedeljo k maši! — je odgovorila boječe.

— Tako? — se je začudil bog.

— Pascalovo srečkanje! — je razlagal angel. Ženska je šla v cerkev in si mislila: če je kaj po smrti, mi bo koristilo, če ni nič, mi tudi ne more škoditi.

— Ha, ha, ha... se je smejal sodnik, da se je tresla dolga, častiljiva brada.

— No, kaj bi s taboj? — se je obrnil zdajci k Anastaziji in izpregovoril posili resno: — Velike so tvoje pregrehe ali še večja je lepa slovenska čednost: opreznost. Zato idi, moja hči in uživaj veselje, pripravljeno njim, ki me ljubijo!

Anastazija je odšla z angelom; bog in Peter sta ostala sama pri vratih.

Molče je potegnil Peter ključ iz nebeških vrat in se ozrl na sodnika. Pol nevolje, pol začudenja je bilo v pogledu.

— Nič se ne jezi, Petreček! — je rekel bog in ga dobrohotno potresel za ramo. — V današnjih časih ne smemo biti preveč izbirčni.

3. Ženska comme il faut.

Stokrat ste jo že srečali na ulici in že od daleč ste uganili njen princip: bog varuj preko meje dostojnosti! Nalanko, malce koketno je privzdignila krilo, samo toliko, da se je videla svilnata čipkasta dolenjka. Ozrli ste se na pedantno urejeno frizuro. Tudi tu je bil zapisan njen princip. Odseval je tudi iz njenih

oči, iz tistega hladnega pogleda, v katerem se malokdaj — samo v varnem zavetju — prikaže iskrica strasti.

Njen življenjepis je dolgočasen in monoton:

Sedem let je bila v samostanu. Naučila se je poleg drugih koristnih stvari tudi vedenja in bontona. Potem sta prišla papa in mama in odvedla »velikega otroka« domov.

Trinajst dni se je jokala po prijateljicah, en mesec po sestri Teodori — in samostan je bil pozabljen.

Pozimi so uvedli mlado gospodično v javnost. Prišla je šivilja ter napravila iz sinje svilnate tkanine umotvor, s katerim so odeli »srčkanega metuljčka«. In zapeljali so zapeljivo aranžirano blago na prodaj.

Gospodična je odigrala svojo vlogo naravnost čudovito. Bila je vesela, naivna in obenem čarobno kapriciozna. Čudovito spretno je znala povešati oči in najmikavnejše na njej je bila tista srčkana nevednost, ki so jo izražale otroške vprašajoče oči, kadar se je sukal pogovor o resnih stvareh.

In trud ni bil brez uspeha. Pristopil je človek in jo zaprosil »za roko in srce«. Ona je prišla v zadrego. Sramežljivo je zardela, povedala oči in rekla: da. Snubec je morda že malo prileten, ampak visok uradnik ali bogat tvorničar, ob čigar strani se bo dalo dostojno živeti.

krat, da je Slovenka stopila iz ozkega okvirja domačnosti. Sestanka se je udeležilo 54 Slovencev, ki so prinesle iz Prage najlepše spomine na preteklo minulo čas, ki so ga preživele med ljubimi slovanskimi sestrami Čehijami. Prvi praktični uspeh tega sestanka je bil, da se je v Ljubljani osnoval učni tedej za češki jezik, katerega tedaj se udeležuje 18 Slovencev, ki jih poučuje uradnik banke „Slavija“ g. Porč. V kratkem se odpre tedaj za hrvaščino. — Javna predavanja je priredilo društvo tri. — Predavali so: gospod profesor dr. Korun o svojem potovanju po Italiji in Siciliji, g. sodni tajnik Milčinski o temi „Naša zanemarljiva mladina in kranjska oblastna ji mačeha; ter profesor g. dr. Ilesič o vzgoji otrok in podedovanosti. — Na povabilo sodnega tajnika gosp. Milčinskega je sklenil odbor, da da rade volje na razpolago svoje moči za oživitvorenje sirotinskih svetov, za katere se bodo članice društva vedno zanimale ter jih podpirale. Na željo g. Kristine Demšar, učiteljice v Smartnem pri Litiji, se ustanovi tam podružnica društva prihodno pomlad. Tudi s Trstom se je v tem oziru že sklenil dogovor in se želja tržaških Slovencev zlasti g. Ponikvarjeve najbrž tudi v kratkem izpolni. Meseca junija bo v vseh gorenjih prostorih „Narodnega doma“ razstava z geslom „Otrok“, ki ima namen pokazati, kaj so storile odgoja, znanost, umetnost in obrt za otroka v prvi vrsti pri nas, v drugi pa tudi drugod. Zato se je odbor znatno pomnožil. Nekateri slovenski zdravniki in učitelji so obljubili svoje sodelovanje, pa tudi precej slovenskih trgovcev in obrtnikov je obljubilo udeležiti se razstave s svojimi izdelki. Slovenska umetnost bo zastopana na razstavi, zato so razpisane tri nagrade za tri najboljše slike ali risbe, namenjene mladini in katerih snov je zajeta iz slovenskih pravljic ali narod. pesmi. Odbor je imel 12 sej. G. poročevalka je navajala, na katere časopise in revije je naročeno društvo in katere dobiva zastoj. Kupi se vsaka slovenska dobra knjiga, ki izide, pa tudi drugojezične, kar je primernejših. Izrekla je zahvalo g. županu Hribarju in obč. svetu sploh, ker so se predavanja in Gregorčičev večer vršila v Mestnem domu, ne da bi bilo treba kaj plačati za dvorano. Poročilo se je sprejelo z odobravanjem in se je izrekla zahvala gospe poročevalki za vestnost in trud. — Blagajničarka g. Kadičeva je v svojem poročilu omenjala najprej sestanke v Pragi ter poudarjala, koliko važnost polaga o češke žene na odgojo ženstva v vseh slojih. Da ne pridejo na naša ženska učiteljišča kake Nemke poučevati učiteljiščne gospodinjstva, je treba, da se v 10 mesečni tedaj za gospodinjstvo na Dunaju odpošljejo slovenske učiteljice, ki dobe 400 K podpore ter se jim izposljuje enoletni dopust. Kakor na ženskih učiteljišnih se bo sčasoma tudi na ženskih moških šolah uvedel pouk v gospodinjstvu. Društvo je v preteklem letu prstopilo 52 novih članic. Doslej je vpisanih 470 družvenic, podpornih članov je pa vedno enako. Preteklo leto se je izposodilo 6718 knjig. Izdalo se je za nove knjige 536 K 14 vin., 134 K 37 v so pa znašali krajevarski prispevki v nabiralnik pri posojevanju knjig. G. poročevalka je navajala imena darovalcev knjig. Društvo ima 13 leposlovnih listov. Stroški so znašali 1303 K 35 v, dohodki pa 2020 K 30 v torej 716 K 94 v prebitka. Za vestno in vzorno poročilo se je g. poročevalki izrekla zahvala.

Preglednici računov sta našli blagajnične knjige v najlepšem redu, zato se je predlagani absolutorij g. blagajničarki soglasno sprejel.

Iz poročila knjižničarke gospe Peruškove je posneti, da je imelo društvo 2442 knjig in sicer 1098 slovenskih, 119 hrvaških, 1123 nemških (večina je prevodov iz drugih jezikov), 5 srbskih, 4 češke, 12 italijanskih in eno francosko.

Nato se je na predlog g. L. zarjeval dal odstopajočemu odboru absolutorij ter se izvolil znova z vzklikom. Predsednica je g. Franja dr. Tavčarjeva, podpredsednica g. Marija Pintarjeva, tajnica g. Minka Govekarjeva, namestnica g. Josipina Kajzeljeva, knjižničarka g. Marija Peruškova, namestnica g. Marija Paulinova, blagajničarka g. Antonija Kadičeva, namestnica g. Josipina Vidmarjeva, odbornice g. Ana Ulrichova, g. Natalija Kermavnerjeva, g. Josipina Podkrajškova in g. Vita Zupančičeva. V razsodišču so g. Hedviga Šubiceva, g. Cecilija Korunova in g. Margareta Zupančičeva, preglednici računov pa g. Josipina Čudnova in g. Minka Jebačičova.

Pri slučajnostih se je govorilo glede ustanovitve nove dijaške kuhinje, za kar so pravila že pri vladi, da jih potrdi in se bo tako kuhinja otvorila najbrž že s prih. šol. letom (ta dijaška kuhinja bo v rokah go-

spodnjske šole). Izrekla se je želja po predavanjih o socialnih vprašanjih z ozirom na ženske, kar se bo po možnosti upoštevalo. Končno se je pa vnel živahen razgovor o učiteljih v gospodinjstvu na ženskih pripravnicah in moških šolah, kar je že preje omenila g. Kadičeva. Sklenilo se je pozvati slovenske učiteljice, da bi šle v dotični kurs na Dunaj in da se še pravočasno preskrbe s potrebni.

Ker je bil s tem dnevi red končan, zahvalila se je g. predsednica zborovalkam za udeležbo in zaključila zborovanje.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 27. januarja.

— **Pozor deželnozborski volilci!** V mnogih občinah na deželi že leže na upogled volilni imeniki. Napredni volilni odbori in volilci naj skrbno pazijo, da reklamacijska doba, ki traja večinoma le po 8 dni, ne poteče prehitro. Zato pozor, da se vam ne ukrade volilna pravica!

— **Shod zaupnikov narodnopravnih strank** bo na Svednico 2. februarja t. l. Vabila na ta shod se prično razpošiljati te dni. Pozivamo somišljenike, da se udeležijo tega shoda v čim največjem številu.

— **Shod volilcev v Kostanjevici.** V soboto 25. t. m. se je ob 6. uri zvečer vršil v Kostanjevici shod mestnih volilcev, ki ga je sklical v občinsko pisarno gosp. župan Bučar. Odzvalo se je tri četrtine vseh volilcev, ki so se na županov predlog izrekli, da se pridružujejo mestom Metlika, Črnomelj in Novomesto za kandidaturu gosp. notarja Plantana. Na shodu, kateremu je predsedoval g. dr. Češar, se je sestavil tudi tozadevni volilni odbor, ki bo imel v evidenci organizacijo za časa volitve.

— **Kandidatje „Kmetijske stranke“ na Notranjskem.** Na večerajšnjem shodu „Kmetijske stranke“ za Notranjsko je bil proglašen za deželnozborskega kandidata za volilni okraj Idrija-Vipava g. Kajetan pl. Premierstein v Jeličnem vrhu, za volilni okraj Postojna-Bistrica Senožde-Lož-Cerknica-Logatec se je kandidatura ponudila g. Jožefu Čučku iz Knežaka. Ta volilni okraj ima 2 mandata. Za drugi mandat se je sklenilo, ker gre logaškemu okraju, da se ga postavi šele prihodni teden.

— **Klerikalci izbirajo kandidata.** Iz cerkniškega okraja se nam piše: Kdo bo v našem okraju kandidat klerikalne stranke? To je vprašanje, ki se zdaj pogostoma čuje. Klerikalna kmečka zveza je imela do novega leta za kandidata Jakoba Marolta iz Žirovnice. Pa zlodej ve, kaj se je zgodilo — od novega leta sem nočejo klerikalni voditelji nič več slišati o Jakobu Maroltu. Zdaj je zopet njih kandidat — kravar Drobnič. Da je Drobnič popolnoma nesposoben človek za poslanca, to ve vsakdo, kdor ima le žilico možgan v glavi. Tudi klerikalni volilci vedo to prav dobro in se zategadelj močno zavzemajo za Marolta. O tem ni nobenega dvoma, da je Marolt čeprav je klerikalec, veliko sposobnejši kakor Drobnič, da je sploh mož dela, ki je tudi že kaj storil za obči blagor. Za klerikalne kandidate pomeni to veliko blamažo, da so Marolta že kazali kot bomočnega poslanca, zdaj pa ga zatajujejo. Grdo in nepošteno pa je, da ga skrivaj še obirajo in obrekujejo, samo da bi opravičili svoje postopanje. Marolt je sicer klerikalec a pošten mož in ni zaslužil, da mu klerikalni kolovodje šepetaje čast objedajo. Prej so ga kaplani imenovali svojega prijatelja, zdaj pa ga zatajujejo in proglašajo samo še Drobniča za svojega prijatelja. Bomo videli, kaj se iz tega izčrpa.

— **Na naslov c. kr. kmetijske družbe kranjske.** Pod tem naslovom smo priobčili v soboto 25. t. m. uvodni članek, kjer so trditve, ki se tičejo družbenega ravnatelja gosp. Gustava Pirc, ki bi bile zanj žaljive, če bi bile resnične, zato objavljamo v nastopnem lojalno njegov popravek, ki ga nam je v tej zadevi poslal g. ravnatelj Pirc, ki piše: Jaz resnično vodim kot pisarniški vodja c. kr. kmetijske družbe skoraj nekontrolirano od strani glavnega odbora vse tekoče uradne posle, katerih rešitev je samaobsebi umevna, dočim obvestim v odborovi seji glavni odbor o vseh zadevah ki so strogo uradnega značaja in spadajo v odborov delokrog, ne pa v tajniški. Resnično sem se javno, kjer je bila prilika, zavzemal za obojestrane kandidature pri volitvah v glavni odbor in sicer ne misleč na kakšno politiko, temč samo zaradi dolžnosti, ki jih imam kot uradnik nasproti glavnemu odboru. Glede v običnem zboru leta 1907 sklenjene družbene prenosne na zadrugi podlagi imam sicer svoje mnenje, ki ga nisem nikdar prikrival, zadeve pa nisem jas namenoma zavlačeval, ker se vse tako vrši, kakor je glavni odbor v svojih tozadevnih sejah sklenil. Proš-

nje za državno podporo, ki prihajajo v družbeno pisarno, leže v njej običajno le do prihodnje odobrove seje in se potem takoj rešijo, izvemših onih, za katere odbor sklene nadaljna poizvedovanja, ki so potrebna za točen in motiviran predlog. Res je v zadnjem času ležala v pisarni ena taka prošnja nerešena, in sicer zato, ker potrebnih podatkov ni bilo takoj dobiti. Resnično je, da daje tvrdka „A fa Separator“, ki izdeluje in prodaja mlekarne stroje in druge mlekarne potrebščine, 10 in tudi več odstotkov popusta onim, ki naročijo posredujejo, kar je večkrat storila c. kr. kmetijska družba, oziroma jaz kot potovalni učitelj, ki sem mlekarne zadruge snoval in jim sed pri naročitvah na roko. Ta popust se v družbenih računih res ni vključeval, zato se je pa kar kratki potem dotičnim zadrugam ali zasebnikom izplačal in jaz nisem nikdar vinarja zase obdržal, če sem bil posredovalec nakupa. V zadnjem času svojega tozadevnega delovanja sem celo tako uredil, da nisem jaz popusta dobil v roke, temuč se je pri računu takoj odtegnil. Vsakdo, ki je na Kranjskem potom družbe ali mene naročil kaj mlekarne oprave, je ta popust dobil in more to mojo trditve potrditi. Moja vest je v tem pogledu popolnoma čista, ker nikdar nisem zgrešil nobene napake v sebični svoj namen, bodisi kot uradnik kmetijske družbe ali kot od države nastavljeni potovalni učitelj. Potovalni učitelj gospod Legvart ni od družbe nastavljen, temuč od države ter je le družbi začasno prideljen, ne da bi ona imela kaj oblasti nad njim. Jaz nisem imenovanega gosp. potovalnega učitelja nikdar družbi vsiljeval, pač pa sem v naglici, ker ni bilo drugega najti, njega priporočal in je c. kr. deželna vlada vsa zadevo dovolj na drobno poznala. Jaz takrat nisem imel v rokah spričeval g. Legvarta in sem verjel tisto, kar mi je on zasebno pisal. Zadeva se je od moje strani popolnoma pravilno zvršila. Jaz nikdar nisem imel opraviti s kakšnimi pogodbami med mlekarškim zadrugami in odjemalci mleka, pač sem pa slišal o nekaterih tozadevnih nedostatkih in sem, da se zavarujem za vsak slučaj, o tej zadevi predložil c. kr. deželni vladi spomenico, vsled česar imam jaz v tem pogledu kot potovalni učitelj roke popolno čiste. Gustav Pirc, ravnatelj c. kr. kmetijske družbe kranjske in potovalni učitelj za kmetijstvo.

Opomba uredništva: Mi z veseljem vzamemo na znanje pojasnila gospoda ravnatelja Pirc, mu z objavo njegovega popravka damo popolno zadostčenje in radi priznamo, da je njegovo poslovanje pravilno in nesebično. Ker so pa v teh zadevah res krožile vesti, smatrali smo za svojo časnikarsko dolžnost, jih objaviti ter tako dognati resnico na eno ali drugo stran. Gospod ravnatelj Pirc je vsa očitanja s svojim popravkom popolno posnil in zato mu tem potom radi damo popolno zadostčenje.

— **Pozor „Narodni svet“.** Od štajarske Save se nam piše dne 26. januarja: Iz verodostojnega vira vemo, da se služba nadučitelja in šolskega vodje na Zidanem mostu še enkrat razpiše. Siloma nam hočejo tu vriniti — nemodurja. Zato pa resno opozorimo vse merodajne činitele, da v preprečitev tega napno pravočasno vse svoje sile!

— **Iz Žalca, 26. januarja.** Občinski tajnik žalski, Zupano, je odpuščen! Kar smo davno že pričakovali, se je vendar enkrat zgodilo.

— **Iz politične službe.** Absolvirani pravnik Franc Ogrin je pripušen h konceptni praksi pri političnih oblastvih na Kranjskem. Okr. komisar Karel Schlosser v Kranju je poklical k deželni vladi v Ljubljano, deželnovaldni konceptni praktikant Karel Bicek pa premeščen od dež. vlade k okr. glavarstvu v Kranju.

— **Iz šolske službe.** Učiteljica g. Marija Skaberne v Smartnem pri Kranju je dobila dopust in pride na njeno mesto kot suplentinja izprašana učiteljica g. Ljuboslav Orehek.

— **Iz gledališke pisarne.** Jutri, v torek (par), nastopi gospe Irma Polakova kot Deniza v priljubljeni operi „Mamzelle Nitouche“.

Čelestina igra gosp. Kratochwil, Champlateuxa g. Sulikowski.

Slovensko gledališče. Repriža Meškove trodejanke „Na smrt obsodjeni“ se je vršila večeraj popoldne povsem povoljno in rekli bi, dokaj točneje od premiere. G. Kreisoza kot Kristina, g. Nučič kot Ivan in g. Dragutinovič kot Gelb so podali svoje vloge kar najbolje so mogli; G. Danilova in Ronovska sta bili v igri in v maski enako dobri kakor zadojč, g. Toplak ni igral manj dobro, pač pa manj hrvaški. Kvečjemu bi rekli g. Povhetu, da je bil preveč hladan v svoji sicer tudi hladno pisani injavi ljubezni, in g. Bukiku, da je govoril

kot domorodni kaplan malo prepatetski in preveč k obširnosti. Preoiznost ljudskih in otroških nastopov ni bila manj prijetna, kakor pri premieri. Hvaležna publika ni štedila z aplavzom. V. L. — Svojnja repriža operete „Korneviliški zvonovi“ je dosegla povolnejši uspeh, kakor premiera. Upriporitev je bila popolnejša, vloge so bile bolj naštvirane in tako so prišle posamezne operetne partije do večje veljave. Omenjamo najprej g. Škrdlíkovo, ki se vidno uvaža v operetni ton. Za njo g. Groszova, zlasti lepo dramatsko igro g. Kratochwila in domače komike. Tudi zbor je dober. Hvala za lep umetniški užitek gre v prvi vrsti marljivemu in požrtvovalnemu kapelniku g. Benišku. — Gledališče je bilo glede na predpust dobro obiskano.

Narodna veselica na korist „Družbe sv. Cirila in Metoda“. Damski odbor za prireditve velike narodne veselice v korist „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v „Narodnem domu“ nas prosi objaviti, da se bodo na veselici točila samo pristna vina Colaričeva, Zajčeva, Juvančičeva, „Vipavske vinarke zadruge“ in iz „Deželne kleti“. Vse pijače ima odbor v svoji režiji. Posebnih vabil na veselico odbor ne bo razpošiljal. Dobrodošel je vsak, ki narodno misli in čuti in ki je voljan žrtvovati kak prispevek za našo šolsko družbo. Posebna toaleta ni predpisana. Na veselico se lahko pride v promenadni ali turistovski obleki ali pa narodni noši.

Koncert „Glasbene Matice“. Svoči je bil v „Unioni“ koncert „Glasbene Matice“ z istim sporedom, kakor prejšnjo nedeljo v „Narodnem domu“. Koncert je bil na isti umetniški višini kakor prvi. Posamezne točke so se izvajale mestoma še preciznejše kakor prvi. Oba solista vitez Camarotta in pl. Vulaković sta bila izvrstno disponirana in sta žela za svoje petje živahen aplavz. Udeležba pri koncertu ni bila posebno velika, zlasti je bilo opaziti, da so bili sedeži v prvih vrstah večinoma prazni.

Občni zbor Narodne čitalnice v Ljubljani bo v sredo 29. t. m. točno ob pol 9. v restavraciji Narodnega doma z običajnim dnevnim redom. Želeti je, da se ga čitalničarji udeležijo v kar najlepšem številu.

„Ljubljanski Zvon“. Slovensko pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ je imelo v soboto, 25. t. m. rečni občni zbor v restavraciji „Narodnega doma“. Otvoril je zborovanje društveni predsednik gosp. občinski svetnik Ivan Zirkelbach, ki je po pozdravnem govoru na kratko opisal zgodovino preteklega ter posegel tudi v letošnje društveno leto, ki bo še posebno zahtevalo velikih žrtv odbora in društvenikov. Društvo je šlo v preteklem letu 6. ustanovnikov, 200 podpornih članov, število pevcev se je pa gibalo med 45 do 50. Glavna opora društvu je bilo narodnopravno občinstvo. Letos se ima razviti društvena zastava in prirediti ob enem velika pevška slavnost. S tem si je nalozilo društvo hudo skrb in bi težko zmagovalo to breme, da mu ni zlasti na priporočilo odbornika gosp. Slavka Gartnerja dobrohotno priskočila na pomoč društvu vrlo naklonjena blg. gospa plem. Trnkoczyjeva, ki je prevzela ne ravno prijeten posel zbiranja prispevkov in ki je tudi obljubila, biti novi društveni zastavi kumica, za kar ji je že vnaprej izreči zahvalo. (Soglasno, navdušeno pritrdjevanje). Načrt za zastavo je napravil g. prof. Šantelj v Pazinu, kateremu je jury priznala razpisano nagrado. Plesna šola, ki jo je društvo otvorilo in ki uspeva prav povoljno, seveda ne donša denarnih koristi, zanaša se pa društvo, da mu pridobi poleg sedanjih še novih prijateljev in še bolj utrdi zaslužen ugled. Spominjal se je g. predsednik tudi društvu naklonjenega časopisa in se je zlasti ob glasni pritrditvi izrekla zahvala „Slov. Nar.“ ki je že prav izpočetka rad podpiral društvene težnje in ga branil pred dostikrat prav prozornimi in hudobnimi napadi. Z dvignjenjem s sedežev se je obžalovaje vzelo na znanje, da je umrlo letos troje članov in sicer g. Anton Petek, g. Marija Smole in g. Uršula Breskvar. Tajnik gospod Kržič je poročal o društvenem poslovanju in omenjal zlasti srečno uspeh dveh velikih koncertov, treh večjih vrtnih veselico poleg izletov, pevskih večerov, podoknic itd. Po odhodu vrliga g. Bajdeta je prevzel glasbeni pouk izkušeni glasbenik g. Sachs. Podporni sklad, ki ga je društvo ustanovilo, utegne še pozneje biti marsikateremu društvniku v pomoč. Bilo je preteklo leto 30 odborovih sej in en občni zbor. Blagajnik g. Jakob Lumbard je poročal o društvnem denarnem prometu. Vseh dohodkov je bilo 4352 K 73 h, stroškov pa 4036 K 28 h, torej preostanka 316 K 45 h, vsega denarnega prometa 8389 K 01 h, kar je za tako mlado društvo precej mnogo. Rač. preglednik g. Keber je našel vse račune v redu, arhivar g. Jarmik je pa poročal o društvnem arhivu,

ki reprezentuje vrednost 759 K 60 h brez muzikalij, ki je društvo z njimi dobro založeno. Za razvite zastave, ki bo dne 28. junija, se odbor primerno pomnoži in razdeli v potrebne odseke. Dan poprej bo odkriti Trubarjevega spomenika in zborovanje Zveze slovanskih časnikarjev, — pričakovati je torej obile udeležbe. Pri volitvi je bil izvoljen skoraj ves stari odbor in sicer so izvoljeni gg.: za predsednika Ivan Zirkelbach, za podpredsednika Vinko Magister, za tajnika Fran Kržič, za blagajnika Jakob Lumbard, za odbornike pa Slavko Gartner, Ivan Južna, Alojzij Pipp ter Slavko Zor. Pregledovalca računov sta pa gg. Antonič in Mlakar. Pri točki „raznoterosti so se rešile nekatere notranje društvene zadeve, nakar se je zaključil občni zbor.

Novo društvo Dež vlada je potrdila pravila „Društva za otroško varstvo in mladinskih skrb v sodnem okraju Ribnica“ s sedežem v Ribnici.

Prostovoljno gasilno društvo v Leskovcu puerdi dne 2. februarja v gostilni Franc Lavrinška veselico z godbo, šaljivim bazarom, prsto zabavo in plesom. Začetek ob 6. zvečer. Čisti dohodek je namenjen v društvene namene in se bodo zato predplačila hvaležno sprejemala.

Poročilo se je danes obdespoštovan narodni trgovec iz Cerknice g. Fran Verstovšek z gospodično Heleno Klepej iz Mariboru. Čestitamo!

Čitalnica v Ljutomeru ima svoj 40. redni občni zbor na Svednico 2. februarja ob 7. zvečer v prostorih g. Sršena. Na zborovanju bo predaval g. Kryl o ustanovitvi čitalnice in njenem razvoju v minolih 40 letih.

Izvenakademski podružnica sv. Cirila in Metoda v Gradcu. Na rednem običnem zboru dne 19. januarja je bil izvoljen za leto 1908 sledeči odbor: Predsednik: I. Benedik, župnik v p., podpredsednik: K. Lubec, dvorni svetnik v p., blagajnik: I. Vouk, c. kr. nadkontrolor v p., tajnik: P. Glaser, c. kr. računski uradnik.

Mestno tržno nadzorstvo je konfisciralo danes Francetu Bašca, posestniku iz Sela hišna št. 5, občina Ihan, okraj Kamnik, 60 na ljubljanski trg prinešenih mesenih klobas, ki niso sposobne za uživanje.

Kdo je torej krivec? Večraj so štirje mesarski uslužbeni gnali hudega bika skozi Vič. Ker sta bila, posebno dva, nekoliko preveč vinjena, sta obležala kar pri cesti, ostala dva pa sta bika prignala na klanjico. Pri cesti ležela je potem nekdo zbudil in je šel eden s krvjo oblit naravnost v mesto k policiji, drugi pa ležat na neki hlev. Prvi je začel pri policiji praviti, da sta ona dva, ki sta pripeljala v Ljubljano bika, njega samega in njegovega tovariša pretepla, a ta dva, ki sta bila še dovolj trezna, pa sta izpovedala, da je le bik oba vrgel in sta se v svoji pijanosti poskodovala. Ker je bilo to bolj verjetno, so porednega bika za kazni danes pobili. — Istotako bo težko razsoditi med prasko, ki se je snoči pripetila na Dunajski cesti. Neki stražnik je privedel na stražnico tri civilne osebe in nekega vojaka. Le-ta pravi, da so ga civilisti na cesti, ko je prišel iz neke gostilne, napadli ter ga začeli pretepatati, slednjič pa so mu raztrgali tudi čepico. Oni trije pa zopet trdijo, da jih je vojak izžival in se jih lotil in tako hoče biti drug od drugega bolj nedolžen in nastane v obeh slučajih vprašanje: Kdo je pravi krivec?

Krč je prijel danes dopoldne na Mestnem trgu 58letno slikarjevo ženo Marijo Pavlinovo, ki je šla iz Skofje Loke v Trst, in sicer tako hudo, da so jo morali z rešilnim vozom prepeljati v deželno bolnišnico.

Delavsko gibanje. Večraj se je iz Americe pripeljalo 180 Hrvatov in Macedoncev in 130 Slovencev.

Izgnublene in najdene reči. Neki gospod je izgubil zlata očala, vredna 10 K. — G. Ema Tomažičeva je našla nekaj denarja. Tudi učenka Erna Dolenčeva je našla srednjo vsoto denarja. Oboje se dobi na magistratu. — Na južnem kolodvoru je bila izgubljena, oziroma najdena palica in vreča, v kateri je bilo nekaj črev, otroški čreveljčki in kandi.

Izgubljene reči. Adolf Rechberger je na potu od Stupice do državnega kolodvora in od tod na južni kolodvor izgubil bankovec za 20 K.

Drohne novice.

— **Srbska skupščina** je bila v soboto zopet nesklepčna. Prihodnja seja bo dne 28. t. m.

— **Štrajk pri parobrodni družbi »Dalmatia«** je nespremenjen. Ravnateljstvo razpisuje v popoldne 40 častniških služb.

— **Svojega očeta** je ustrelil. Blizu Berolina so našli ustreljenega gozdarja Schwarzensteina. S policijskimi psi so izsledili kot morilec nje-

govega lastnega sina, 20letnega gozdarkega eleva.

— Zemljski plaz je zasul blizu Bergama neko tovarno. Pet oseb je mrtvih.

— Grofica — sleparka. V Dravdanih so zaprli zaradi raznih sleparij grofico Sturdo.

— Zaročil se je grof Apponyi z najmlajšo hčerjo predsednika gospodarske zbornice princesinjo Alajo Windischgrätz.

— Volkovi so raztrgali v ogrski občini Szerednyu župnika Buzinko, ko se je vozil na samotni cesti.

— Smrt mladega dvobojevalca. 14letni sin hrvaškega ministra plem. Josipoviča je imel dvoboj v boksanju z nekim sošolcem ter dobil pri tem tako hud sunek v prsi, da se mu je vnelo srce ter je umrl.

Telefonska in brzojavna poročila

Iz delegacij.

Dunaj, 27. januarja. Danes popoldne je imel odsek ogrske delegacije za zunanja dela sejo, na kateri je minister zunanjih del baron Aehrenthal predložil svoj ekspozice. Jutri ima sejo avstrijska delegacija, v petek 31. t. m. pa avstrijski odsek za zunanje zadeve.

Zaroka v cesarski hiši.

Dunaj, 27. januarja. Nadvojvodinja Henrieta se je zaročila s princem Bogumilom Hohenlohe. Nevesta je rojena leta 1883, ženina pa leta 1868. Hohenlohe je brat tržaškega namestnika.

Luegerjeva bolezen.

Dunaj, 27. januarja. Luegerjevo zdravstveno stanje je še vedno zelo slabo. Sredi meseca februarja se odpelje Lueger v Lovran zdraviti. 12. februarja se udeležijo običajnega plesa, ki ga priredi dunajska občina. Danes je bil pri bolniku primarij dr. Topolansky, da preišče oči, ki so v zadnjem času Luegerju zelo opesale.

Avdijske.

Dunaj, 27. januarja. Cesar je danes dopoldne dajal splošne avdijske.

Odlikovanja radi nagodbe.

Dunaj, 27. januarja. V par dneh se objavijo odlikovanja, ki jih je cesar podelil raznim dostojanstvenikom in politikom v priznanje njih zasluga, da se je sklenila avstro-ogrsko pogodba.

O praški razstavi.

Praga, 27. januarja. Trgovinski minister dr. Fiedler je včeraj v trgovski in obrtni zbornici napovedal, da se bo trgovsko ministerstvo aktivno udeležilo praške razstave. Državno-poštni muzej bo dal na razpolago najinteresnejše stvari iz svojih zbirk. Ministrstvo bo dalo na razstavnem prostoru napraviti radiotelegrafsko postajo, s katere bo možno brzojavljati v Karlsruhe vare.

Odlikovanje opernega peva Navala. Kodanj, 27. januarja. Fran Naval-Pogačnik je nastopil kot gost na tukajšnjem gledališču in si priboril sijajen uspeh. Kralj je sprejel v posebni avdijski in ga odlikoval z redom sv. Daneboka.

Revolucija na Portugalskem.

Lisabona, 27. januarja. Policija je aretovala več republikancev, ki so nameravali 31. t. m. ob obletnici portugalske revolucije prirediti narodno vstajo.

Madrid, 27. januarja. S Portugalskega prihajajo silno vznemirjujoče vesti. Vlada je zaprla 300 republikancev. Cenzura in državno pravništvo imata polne roke posla. Municipalna garda patrolira po ulicah v Lisaboni in straži stanovanja raznih vladnih sumljivih politikov. Vojaštvu, ki je inficirano z revolucionarnim duhom, se je odvzelo streljivo. Pričakovati je, da izbruhne v najkrajšem času splošna vstaja. Govori se, da pošlje Španska za slučaj, da izbruhne revolucija, 40.000 mož na Portugalsko, da udari revolucijo.

Izjava.*

„Slovenec“ z dne 25. t. m. navaja v notici „Program prof. Reisnerja in notarja Plantana“ kot doslovno iz mojega govora med drugim: „Mi tako dijake vzgajamo“.

Izjavljam, da se je dotičnik, ki je sporočil „Slovencu“ ta stavek, s tem nesramno zlagal.

Rudolfovo, 26. januarja 1908.

Jožef Reisner
c. kr. profesor.

* Za vsebino tega spisa je uradni odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Sili na vodo, topli sečno kislini.

VITA

Prisilni zdravilski vodo proti sečni kislini, protin, reumatizmu, ledvični kamni, žolčni kamni, bolečina v ledvenem in kolenskem sklepu, bolečina v mišicah in tetivah. — Napredni posrednik.

Ljubljani pri Mikaelu Kastnerju. 214-2

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 27. januarja 1908.

maisonen papirje	Dinar	Blago
42% majaka renta	1720	1740
42% srebrna renta	95.21	95.45
42% avstr. krona renta	97.15	97.8
42% zlata	116.60	116.67
42% ogrska krona renta	133.95	134.15
42% zlata	112.60	112.70
42% posojilo dež. Kranjske	97.9	98.9
42% posojilo mesta Spiljet	101.60	101.6
42% Zadar	99.8	100.6
42% bos. herec. železniško posojilo 1902	99.10	10.10
42% češka dež. banka k. o. ž. o.	97.5	98.15
42% zast. pisma gal. dež. hipotekne banke	97.15	98.15
42% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	99	99.70
42% zast. pisma Innerst. hranilnice	112.85	113.35
42% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	97.60	98.60
42% z. pis. ogr. hip. ban.	98	99
42% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	98.60	99.10
42% obl. češke ind. banke	98.60	99.0
42% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99.90	100.50
42% prior. dolenskih žel.	98.75	99.75
42% prior. juž. žel. kup. 1/1%	90.1	90.8
42% avstr. pos. za žel. p. o.	99	100
Srečke.		
Brečke od l. 1860/1	155	157
od l. 1864	162	166
tizske	51	155
zem. kred. I. emisije	84	155
II.	277	283
ogrške hip. banke	251.75	257.75
srbske a frs. 100-turske	105	111
Basilika srečke	87	188
Kreditne	22.80	24.80
Imoške	456	466
Krakovske	98	97
Ljubljanske	98	104
Avstr. rdeč. križa	75	71
Ogr.	52.25	54.25
Rudolfove	30	33
Salcburške	66	70
Dunajske kom.	110	113
	511	521
Dolnice.		
južne železnice	149	151
Državne železnice	679.5	68.5
Avstr.-ogrške bančne deln.	778	787
Avstr. kreditne banke	141	141
Ogrske	72	73
Zivnostenske	238.50	240
Premogokop v Mostu (Brick)	738	741
Alpinske montan	67.825	68.25
Praške žel. ind. dr.	245	246
Rima-Murányi	531.60	532.60
Trboveljske prem. družbe	275	277
Avstr. orožne tovr. družbe	117	121
Češke sladkorne družbe	54	115.60
Valute.		
C. kr. cekin	11.6	11.40
20 franki	19.1	19.14
30 marke	23.5	23.57
Sovereigns	24.6	24.0
Marke	1117.55	1117.75
Laški bankovci	95.70	95.85
Rubliji	2.51	2.52
Dolarji	4.84	5

Žitne cene v Budimpešti.

Ose 27. januarja 1908.

Termin

Pšenica za april 12 40

Pšenica za oktober 10 64

Riža za april 10 48

Koruzi za maj 1908 6 96

Oves za april 8 14

Effektiv.

6-10 vin. ceneje

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306. Srednji arealni tlak 756.9 mm.

Januarja

Čas opazovanja

Stanje barometra

Temperatura v C.

Vetrovi

Nebo

25. 9. zv. 746.6 - 4.5 sr. svzh. jasno

26. 7. zv. 745.7 - 8.7 sr. svzh. megla

2. pop. 743.6 0.0 sl. jvzh. jasno

9. zv. 742.9 - 3.6 sl. jvzh. jasno

27. 7. zv. 737.5 - 5.9 al. slab. oblačno

2. pop. 733.7 3.0 al. svzh. del. oblak.

Srednja predvčerajšnja in včerajšnja temperatura: -4.5° mm in -4.1° mm.; norm.: -2.1 in -2.0 padavina v 24 urah 0.0° mm in 0.0°.

NOVO!

NOVO!

Tekoča

železnata samatoze

(Samatoze z železom organsko spojena)

se posebno

bledičnim

zdravniške priporoč.

1037 9

Prav odlično pospešuje slast in krepi živce.

Dobiva se po lekarnah in drogerijah.

NOVO!

NOVO!

Tekoča

železnata samatoze

(Samatoze z železom organsko spojena)

se posebno

bledičnim

zdravniške priporoč.

1037 9

Prav odlično pospešuje slast in krepi živce.

Dobiva se po lekarnah in drogerijah.

NOVO!

NOVO!

Tekoča

železnata samatoze

(Samatoze z železom organsko spojena)

se posebno

bledičnim

zdravniške priporoč.

1037 9

Prav odlično pospešuje slast in krepi živce.

Dobiva se po lekarnah in drogerijah.

Zahvala.

299

Za obilna izraze iskrenega sočutja in prisrčne besede tolažbe ob smrti ter za prijateljsko zadnje spremstvo ljubega brata, svata in strica

Franz Kozamernika
oficijala juž. žel. v pok.

izreka globoko in prisrčno zahvalo
redbina Klarmann.

Iščem 293-2

učenca

za trgovino z mešanim blagom.
Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Mesečna soba

s posebnim vhom, z razgledom na ulico ter s popolnoma novo opravo se odda takoj.

Natančnejše podatke daje gosp. I. Trček, Breg št. 4. 297-1

Iščem v najem vpeljeno, dobro idočo

gostilno

takoj ali pa v roku 2-3 mesecev.

Ponudbe naj se pošljejo poste

restante „T. T.“, Ljubljana. 296 1

Bolnica za živino

Ordinacija od 9. — 11. dop

163 Telefon števil. 44. 7

Pozor! Pozor!

Kavarna „Leon“

V Ljubljani 97-4

na Starem trgu št. 30

vsak torek, četrtek in nedeljo

uso noč odprta.

Na razpolago je najnovejši ameriški biljard in elek.

o o trični klavir. o o

Z odličnim spoštovanjem

Leo in Fani Pogačnik.

„SLAVIJA“

vsejavnica zavarovalna banka v Pragi

Šte. št. 22.222.222 K. kapitalske oddelke in kapitalske 21.222.222 K.

Po vseh drugih vseh zavarovalnicah naše države

s vseh strani zavarovalnic naše države

z vseh strani zavarovalnic naše države

z vseh strani zavarovalnic naše države

z vseh strani zavarovalnic naše države

z vseh strani zavarovalnic naše države

z vseh strani zavarovalnic naše države

z vseh strani zavarovalnic naše države

z vseh strani zavarovalnic naše države

z vseh strani zavarovalnic naše države

z vseh strani zavarovalnic naše države

z vseh strani zavarovalnic naše države

z vseh strani zavarovalnic naše države

z vseh strani zavarovalnic naše države

Pekarija

s prodajalnico in stanovanjem se daje v zakup.

Vprašanja na g. Antona Bizjaka, c. kr. paznika v Idriji. 280 1

Pristen

kraški teran

se toči 3882-11

na Dunaju XVII.,

Bergsteiggasse 22

restavracija „zur Stadt Paris“.

Gostom je na razpolago „Slov. Narod“.

Za obilni obisk se priporoča

Josip Rohrbacher,

restavriter.

Veliki trg za posodo

na Resljevi cesti št. 12.

Zaloga porcelanaste, pločevinaste, steklene in

železne lite posode

po nizkih cenah

od 27. t. m. do 8. februarja.

Z odličnim spoštovanjem

LIPAUTZ

naslednik Kat. Bublik.

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta

Odhod iz Ljubljane juž. žel.

7-05 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Celovec, Prago.

7-07 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

11-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.

1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Prago.

9-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožico) Celovec.

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 jutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

2-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik

10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Same ob nedeljah in praznikih v oktobra.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Več majnih, lepih stanovanj

obstoječih iz 2 sob in pritlikin, je oddati takoj ali za februar 1908

v Ilirski ulici.

Poprati je pri lastniku Adolfu Hauptmannu na Resljevi cesti.

Hotel pri „Maliču“.

(Stadt Wien.) 298

Dne 27., 28. in 29. t. m.

KONCERT

Dunajske šrameljske družbe

d' Goldamseln.

Začetek ob osmih. Vstop prost.

Veliki trg za posodo

na Resljevi cesti št. 12.

Zaloga porcelanaste, pločevinaste, steklene in

železne lite posode

po nizkih cenah

od 27. t. m. do 8. februarja.